

egyesület titkára hosszabb beszédben fejtegette az értekezlet egybehívásának előzményeit és céljait, melyekről a következőket mondotta:

„A mai értekezlet összehívásának célja — miként a meghívóban jelezve volt — erőink egyesítése. Több hadtestnek összevonása egy közös vezénylet alá, bizonynyal inkább biztosítja a sikert, mint az egyes csapatoknak bármely hősies, de közös terv nélkül szükölködő működése.

Ugy, a mint most vagyunk, a különböző egyesületek csak gyér forrásokhoz hasonlítunk, melyek alig képesek a maguk szük körében egy kis várt teremteni de legkevésbé sem képesek az egész sivatagon — bocsánat e hasonlatért — magyar közművelődés áldásos tényezését fakasztani.

Össze kell gyűjtenünk ezen a magukra hagyatva csakhamar elszikkadó források áldásos vizeit, igyekeznünk kell, miként Mózes a sziklából forrást fakasztott, a társadalmi érintkezés, rábeszélés, lelkesítés csodavesz-szejével eddigi törekvéseinktől távol álló polgártársaink szívében új forrásokat nyit-nunk, hogy egész vidékünket eláraszsa a hazafias és nemzeti közművelődés termékenyítő folyama.

E célra először is szükségesnek véljük a már létező délvideki rokon egyesületek egybeolvasását; mit annál inkább vélünk keresztülvihetőnek, mivel ezen eszme már tiszt. rokonegyesületeink részről is meg lett pendítve.

Az oraviczai Aranykör már 1888-ban 300 frnyi alapítványt ajánlott fel egy létesítendő délvideki magyar közművelődési egyesületnek.

A verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület ez évben már kétszer febr. és júl. havában hívta fel egyesületünket, hogy ily szélesebb körű közművelődési egyesület alapítására a kezdeményező lépéseket megtegye.

Ugyanezt sürgette Temesvár és délvidekünk számos buzgó hazafia is egy lelkes felhívásában, melyet hozzánk tettek át, szintén egyesületünkre bizta a kezdeményezést.

Ilykép saját legjobb meggyőződésünk, több évi tapasztalatunk által vezéreltetve, több oldalról külön is biztatva és felkérve egyesületünk f. é. aug. 25-én tartott választmányi ülésében valamint szept. 8-án tartott közgyűlésében közakarattal és lelkesedéssel elhatározta, hogy hozzáfog a közóhaj által sürgetett egyesület létesítéséhez.

Tekintettel a kiállításunk által nyújtott kedvező alkalomra, szerettünk volna ez ügyben még e hónapban mindjárt közművelődési kongresszust tartani.

De minthogy ily fontos akció mégis több előkészületet igényel, hogy kellő siker által koronáztassék; minthogy továbbá mindenekelőtt testvéregyesületeink hozzájárulását is kívántuk magunknak biztosítani, — noha ahhoz semmi kétségünk nincsen, — elhatároztuk, hogy mindenekelőtt délvidekünkön már létező rokon egyesületeket hívjuk meg egy közös értekezletre, mely az elv iránt megállapodván, az alapszabályok kidolgozására, a közművelődési kongresszus egybehívására és annak kellő előkészítésére egy bizottságot választson, melyben ezen egyesületek mind képviselve legyenek.

Szétküldtünk tehát a meghívót a Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén létező egyesületekhez és nagy örömmükre szolgál, hogy a pancsovait kivéve — a többi egyesületek kiküldöttjeit a magunk körében üdvözölhetjük, hazafias törekvésünknel munkatársakul birhatjuk.

Fölmerült f. hó 8-án tartott közgyűlésünkön azon kérdés is, hogy a tervezett egyesületet Arad, Csanád, Bács-Bodrog esetleg Csongrád vármegyékre is kiterjesszük. Es úgy vélvén, hogy Szabadkán, Ujvidéken és Zomboron léteznek hasonló egyesületek, oda meghívót is küldöttünk. Szabadkáról és Zomborból a meghívók visszaérkeztek azon hátrattal, hogy ily egyesület e két városban nem létezik. Ujvidékről eddig nem kaptunk választ.

Végül a megalakítandó egyesület működési teréről szólt.

Beszéde végeztével Menezzer Rezső, elnök felkérte a vidéki egyletek képviselőit, hogy nyilatkozzanak.

Elsőnek Steinbach Antal, kir. tanácsos, a torontálmezei közművelődési egyesület igazgatója szólt. Hazafias, emelkedett szellemű beszédben fejlette ki, hogy a temesvári magyar nyelvterjesztő egyesület szép és hazafias missziót teljesített, midőn az értekezletet egybehívta. Biztosítja az értekezletet, hogy a torontálmezei közművelődési egyesület örömmel üdvözli a fölvetett eszmét. (Eljenzés). Mert mi a célja a megalakítandó délvideki közművelődési egyesületnek? Hogy ráerőszakolja az idegen nemzetiségekre a magyar nyelvet? Ez távol áll tőlünk. Főcélunk, főtörekvésünk az, hogy alkalmat nyujtsunk a különböző nemzetiségeknek hazánk szép nyelvének, annak a nyelvnek sajátítására, mely az államé, a parlamenté. (Elénk eljenzés.) A nemzetiségek nem panaszkodhatnak elnyomatás miatt, mert tág terünk van saját nyelvük művelésére úgy az egyházban, mint az iskolában. Ezután indítványozza: mondja ki az értekezlet, hogy örömmel üdvözli az egyesülés eszméjét és melegen öhajja annak megvalósítását; egyben kívánatosnak tartja, hogy a kellő utak és módok megtaláltassanak arra, miszerint a testvér egyesületek együttesen munkálkodhassanak.

Ezután a Seemayer Károly, a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület elnöke, majd Balás Pál, az orsovai magyar nyelvterjesztő egyesület elnöke, Herglotz Sándor, a resiczai magyar nyelvterjesztő egyesület elnöke nyilatkoztak, valamennyien az egyesülés mellett.

Végül Mártonffy Márton, kir. tanfelügyelő indítványozta, hogy az alapszabályok kidolgozására egy szervező bizottság küldésék ki, mely munkálatait egy egybehívandó kongresszus elé terjessze.

Beszédét hosszantartó eljenzés és tetszés kivette, melynek lecsillapulta után az elnök határozatképp kimondta, hogy az értekezlet egyhangulag öhajítja és szükségesnek tartja a délvideki magyar közművelődési egyesület megalakítását, és az előmunkálatok megtételére szervező bizottságot küld ki.

Blaskovics indítványára elhatározták végül azt is, hogy a vidéki egyletek választmányait megkeressék, hogy a szervező bizottságha 3—3 tagot válasszanak.

Az értekezlet ezzel véget ért, s az egybegyűltek a Hungária szállodába vonultak, a hol déli egy óraker társas ebéd volt.

Válasz Nagy Árpád urnak „a viziut és a torontáli helyi érdekű vasutak” című cikkére.

Nem akarok cikkirő urral polemia-ba bocsátkozni, azért előre is kijelentem, hogy jelen helyreigazitással a cikkirő ur által megindított eszmecserét befejezettnek tekintem.

Czikkirő ur első a „Torontál” 37. számában megjelent cikkében helyesen szólamlott fel a Bégának hajózhatóvá tétele ügyében, de már akkor is tévesen vonta be a torontáli h. é. vasutakat érdekelt félnek, utóbbi a „Torontál” 39. számában megjelent cikkében pedig épenséggel életkérdésnek mondja a Torontáli h. é. vasutakra nézve a Béga hajózhatóvá tételét és ebből kifolyólag szeretné, ha a vasutársaság létesitené azon viziműveket, melyekből a hajózási társulatoknak egyenes, a kereskedőknek és Nagybecskerek városának közvetett, a vasutársaságnak azonban semmi haszna sem volna, mert a vasutársaságra nézve Nagybecskereken megszűnik az érdekeltség, miután reá teljesen közömbös a beszállított gabona a továbbszállításra a viziutat választja-e vagy a vasuton szállítatik tovább.

Czikkirő ur a vasutársaságra háromolható hátrányt egy régen felhagyott tervre a torák-földvári csatornatervre alapítja, tehát oly feltevésből indul ki, mely ma nem létezik, ezzel szemben felhozható azon terv

is, mely szintén létezik és ma még feladva nincsen, hogy a Tisza partja, Aradacznál egyenes összeköttetésbe hozassék a torontáli helyi érdekű vasutak vonalaival, mit gondol czikkirő ur ezen terv kivitele hátrányára lenne-e a vasutársaságnak? — azt merem állítani, hogy nem, de igenis nagy hátrányára lenne Nagybecskerek városának, mert a gabonakereskedés eltereltetnék a Tiszára, miből önként folyik, hogy igenis Nagybecskerek város érdekében fekszik a Bégát hajózhatóvá tenni, nehogy a Béga hajózhatlansága folytán a szállítmányok a Tiszára tereltesse, de a vasutársaságra nézve közömbös, hogy a szállítmányok a Bégára vagy a Tiszára mennek. — De hagyjuk el a jövőre alapított kombinációkat és maradjunk a jelenlegi állapotnál: a Béga hajózhatlan az évnek legnagyobb részében nagy uszályokkal, különösen akkor, midőn a legtöbb szállítmány van, mi lesz ennek legközelebbi jövőben előreláthatólag a következménye? — az, hogy a kereskedők felhagynak a Bégávali szállítással és vagy Báziasnál felkeresik a dunai viziutat vagy vasuton szállítanak tovább; — ez ismét nagy kárára lesz Nagybecskerek városának, de nem a vasutársaságnak, mert ez továbbra is szállítani fogja a gabonát Nagybecskerekig átmenetileg vagy Verseczig átmenetileg. —

Bármely oldalról tekintjük tehát a kérdést, mindig azon végeredményre jutunk, hogy Nagybecskerek városának, ha a gabonakereskedés adta előnyöket elveszteni nem akarja, sürgősen és áldozatok árán is törekednie kell a Bégát minden időben hajózhatóvá tenni, a vasutársaságra nézve pedig a jövőre választandó szállítási ut egészen közömbös, mert bármely utat választanak a szállítók, ő nem fogja elveszteni a szállítmányokat.

Végre még egy megjegyzést czikkirő ur utolsó bekezdésére: az senki által sem állítatott, hogy a rakpart berendezése már minden kívánni valót kizár, tehát a lehető legjobb, csak az mondatott, hogy ezen berendezés, ha a viziut járható lenne egy a jelenlegi forgalomnál nagyobb forgalomnak is képes megfelelni és ez a tényeknek meg is felel. — Jobbat teremteni lehet, mert ahhoz szakértelem sem kell, hogy elismerje valaki, hogy pl. egy 500 méter hosszú rakparttal jobb volna a 200 méteresnél, hogy gözdaruk jobbak volnának a rakodó-kocsiknál, hogy 4 vágány jobb lenne a jelenlegi két vágánynál, de minderre szükség nincsen, mert oly forgalom nincsen, mely ezen tetemes költségeknek megfelelően és azt hiszem, ha egy helyi érdekű vasut a kereskedelem érdekében 150.000 forint befektetést tesz, ez inkább elismerést érdemel, mint hogy megtámadtassék, mert értsük meg, itt nem egy a világforgalomra szánt gazdag vasutról, hanem egy mérsékelt tőkével rendelkező helyi érdekű vasutról van szó, mely a helyi forgalom közvetítésére és nem nagy világforgalomra épült és így nagyobb áldozatokat csak jövedelmezősége rovására hozhat

—X—

Hertelendy József emlékezete.

(Dr. Klein Mór főrabbi gyászbeszéde a helyb. izr. imaházban tartott gyászistentisztelet alkalmából.)

(Vége.)

Hertelendy József viszonya az ország-részhez, a megye lakosságához, melynek kormányzata ő reá bizatott, nagyban hasonlított Jonathan viszonyához Dávidhoz, melynek nyitját a kölcsönös rokonszenvenben és bizalomban találjuk fel. E viszonyról jellemző vonásokat tartott fen az utókor számára Sámuel emlékiratai első részének 20. fejezete, melyből saját okulásunkra és épülésünkre a következőket emelünk ki: „Szólott pedig Jonathan Dávidhoz: „Holnap ujhold lesz, te pedig hiányozni fogsz, mert a te üdö-helyed betöltetlen lesz. Aztán három napi járásra mindég mélyebbre — oh! nagyon messzire eltávolodol, míg eljössz ama helyre, a hová elrejtőzni fogsz a munka napján.

Én pedig három nyilat röptek el oldalvást, hogy találják el nekem a célpontot. És elküldöm a fiut, mondván, menj! találj fel a nyilakat. Ha azt mondod a fiunak, ime a nyilak itt vannak téled innen túl, vedd és jöjj, mert akkor üdv neked, s nincs mitől tartani, él az Isten! ha pedig azt mondom a fiunak: A nyilak téled távolra el vannak, menj, mert tova küldött téged Isten! — E költői képlet oh! mily elszomorító képét nyújtja a gyászesetnek, mely bennünket ide szólított. Jonathan szerepében variálhatnók az elköltözködni készült Dávidhoz intézett szavakat: „Holnap közgyűlés lesz, te pedig hiányozni fogsz nekünk, mert elnöki széked üresen, betöltetlen lesz: Mert három napi járásra, mélyre, oh mily nagyon messzire szálltál le, hogy ottan rejtve maradj a munka napján. — Mi pedig hiába röptjük el a három nyilat, hogy találják el a célt. Nem hallod hívó szózatunkat: Ime a nyilak téled innen vannak, békesség, üdv lakozik a megye egész területén, vedd azokat és jöjj! Nem veszed azokat többé, nem jössz többé körünkbe. Mert tova küldött téged innen az Örökkévaló.“ De nem csak jó vezérünk, áldott lelkű főispánunk elhunytára, hanem életére és áldására működésére mint az ország kormányának egyik legmegbízhatóbb támaszára is alkalmazható a prófétai képlet. Mert minek köszönhetni, hogy az állameszme széles e megyében, az ország végvidékén mind erősebb gyökeret vert? hogy a különböző érdekek szülte ellentétek merevségökből idővel mindinkább vesztettek, hogy a felekeztek békésen egymás mellett megfértek, hogy a nemzetiségek honjukat találják e honban?! minek köszönhető eme minden dicséretet túlhaladó jelenség, ha nem ama bölcsességtől telített tapintatosságnak, mely Hertelendy József főispánsága alatt e megye kormányzatában, minden intézkedésében nyilvánult. Veszedelmes három nyíl, ájtatos gyászgyülekezet! a felekezetiiség, nyelv és nemzetiség, olyannak a kezében, a ki azokkal bánni nem tud, a ki a kelő irányra nézve magával nincsen tisztában, s következőképpen a célt is félreismeri. Jaj, ha azokat hamis irányban röptik el, szívükön találnak azokat, a kiket magukhoz édesgetni, megnyerni, meghódítani akarnak, s a másokéval együtt saját vesztőket idéznék elő. Mert mire sem feltékeny annyira a nép, mint nyelvére, felekezetiiségére és nemzetiségére, s eme kisebb köröket belevonni ama mindnyájukat átölelő és magába foglaló nagy körbe, melyet államegységnek, érdekközösségnek, hazának, nevezünk — eme történelmi jelentőségű csodát csakis az államférfiúi bölcsességgel párosult tapintatosság, a nép iránt tanúsított jóindulat és a jószívűség sugallta méltányosság hozh-tja létre. Már pedig Hertelendy József mintha csak arra termett volna, hogy e nehéz de minden irányban háladatos feladatot sikerdúsan megoldja, Jonathanja volt ő a kormány megbízottjainak, a felekezetiiség, nyelv és nemzetiség nyiláival soha sem lőtt túl a célon, szívében soha senkit sem talált, de ritka szerencsés kézzel mindig találta el a célpontot, melyet — közjónak nevezünk. A bölcs mérsékletesség, mely erélyvel és szigorral harmonikusan egybeolvadt, szóval a tapintatosság volt a talaj, melyből hatalma, befolyása és közkedveltségének gyökerei életető nedvöket szitták és főispánságát csodafá hírébe hozták, melyhez boldog boldogtalan indokolt és jogosulatlan reményei és kívánságai teljesítésének céljából záradokolt. Mert megáldotta őt az örökkévaló — a próféta szavai szerint — „a bölcs belátás szellemével, a jóakaró tanács szellemével, az erély szellemével, az értelmiség és istenfélelem szellemével“. Hertelendy József ritka tulajdonságait mint családfelelőt átvitte hivatásába és érvényesítette kormányzatában, a gyöngéd férj nemes részvétellel hallgatta meg a szerencsétlen házastársakat, a ritka jó apa könnyű szerrel fejlődhetett a nép atyjává, és a nemesen érző emberbarát nem tagadta meg magát soha még a megtagadásban sem. Hertelendy József egyike volt azon kevés embereknek, a kikhez szívesen

fordul a művelt kedélyű ember szívességért, mert a teljesítés meze közzé nem rejtik a fulankot, s a kikre, ha megtagadnák is, mert módjukban nincs a kívánságnak eleget tenni — nem neheztelek. Hazájának rendíthetetlen híve, megyéjének disze, a vallás hű szolgája, a tudományok kedvelője, a közművelődés terjesztője, a tanügy barátja, az igazságügy istáppja, a hadügy támogatója, a háziipar partfogója, valamennyiünk büszksége volt főispánunk, mert megvalósította azt a nyilvánosság terén kifejtett működésének egész tartama alatt, a mit épen temetése idejékor mintegy emlékeztetőül olvastak templomainkban: „Birákat és hivatalnokokat adj magadnak olyanokat, kik igazságos ítélettel ítélnék a nép fölött“. Amen! —

Hozzád pedig Urunk Istenünk! a ki tenmagadról megirattad a te hív szolgád által: „Én halálra szólított, és fölélesztet, sebeket ejtek, de behegesztem is azokat“. Hozzád fordulunk emésztő, szívzaggató búbanatunkban, mivel, hogy „megszűnt a mi szívünknek öröme, siralomra változott a mi jó kedvünk. Elestett a mi fejünknek koronája“. — Vedd atyai védszárnyaid alá a körünkől elszállt nemes lelket, a melyen a mi lelkünk csüggött, részelted őt abban a mennyei boldogságban, melyet „halandó szem nem láthat“ s a mely — biztatásod szerint — „csak annak jut osztályrészül, a ki benned bízott életén át“. Add, hogy szertelen keservünk megvalósulását vonja maga után mindazon magasatos eszméknek, nemes törekvéseknek, széles látókörű közhasznú conceptióknak és emberbaráti szándékoknak, miket dicsőült főispánunk részint kezdeményezett, részint megtestesített és életbe léptetett. Legyen meg neki hervadhatlan és elévülhetetlen érdemeiért a megye s a haza körül az a jutalma, melyet ő maga önmagának kívánt. Fejlődjenek e megye közigazgatási, gazdasági és közművelődési viszonyai abban a szellemben, a melyben ő azokat contemplálta, legyen e szűkebb hazánk mindenha otthona az egyetértésnek, a békeségnek, az egymás iránti türelmetességnek és jóakaróknak, akkor beteljesedik telejthetetlen főispánunk elhunytá nyomán a bölcsék mondása: „A jámbor férfiak még halálukban is életben levőknek mondatnak“. Mert emlékeztetők mint a költő beszédes ajkai zengi: „Életösztön a halónak — Bémult idegre zsongító hatás — Reménye a remény nélkül valónak — Önerzet, öntudat — föltámadás“. S ha igaz, a miről a hagyomány szól: hogy a körünkől elköltözött lélek közöttünk lebeg a megemlékezés óráján, akkor Urunk Istenünk! Hertelendy József dicsőült lelke bizonyára mennyei boldogsággal telten int felénk helyeslő trónusod elé terjesztett folyamodásunkat, indítványunkat s elfogadásra melegen ajánlván s pártolván azt. Oh! Fogadd is azt el, a jóság és kegyelem Istene! Legyen áldott emlékében is áldott jószívű főispánunk, kesergő özvegyének és gyászoló családjának pedig „balzsamul a hit malasztja“, „vigasztal az igaz részvét legyen“. — Amen! —

Merénylet a király ellen.

Lapunk zártakor vesszük a megdöbentő, úgyszólván hihetetlenül hangzó hirt, melyet reszkető kezekkel vetünk papírra, hogy Ő Felsége, koronás királyunk ellen Csehországban, Rosenthal és Reichenberg állomások között bomba merényletet intéztek.

Teljes fentartással közöljük a hirt, mely tegnap este kelt szárnyra a városban, s melyet iszonyodva, elszoruló szívvel hallgattunk meg mindnyáján.

A kínos feltűnést keltő eset részleteiről a következőket közölhetjük:

Reichenbergben e hó elsején már a kora reggeli órákban hire terjedt, hogy a város közelében vasúti

büntettet követtek el azon a vonalrészben, melyen a király Reichenbergbe menet, keresztül fog utazni. A hír valónak bizonyult, noha azt sokáig titkolni igyekeztek. Kiderült ugyanis, a mit később egy hivatalos távirat is elismert, hogy a hid alá két petárdaszerű löveget helyeztek el, hogy ez a két löveg felrobbant, s hogy a robbanás folytán a hid megsérült. A vizsgálat kiderítette, hogy a hid töltésfalain mind a két oldalon rések támadtak, a melyek egy méter szélesek és 60—70 centiméter mélyek voltak. A hid boltozatán is szakadások mutatkoztak és támaszai is ki-mozdultak helyükből.

A hid lejtőjén, a vizárókban egy még égő kanóczot találtak, melynek átható bűzéből azt következtetik, hogy a robbanást nitro-glicerinnel megtöltött bombák okozták.

A tettésekre nézve akadtak már némi nyomra, mely talán a merénylet kiderítéséhez fog vezetni.

A merényletről nem hiszi senki, hogy az az uralkodó élete ellen lett volna intézve. Ugy vélik, hogy ezáltal csak az volt, hogy egyáltalában lehetlenné tegyék a királynak Reichenbergbe való utazását, a mit a csehek rossz szemmel néztek.

Az esetet annak megtörténte után nyomban megsürgönyözték gr. Thun helytartónak, azonban mikor a távirat Prágába érkezett, akkor már elindult az udvari vonat, melyben Ő Felsége utazott. A helytartó azonnal megmutatta a táviratot a királynak, mivel azonban ebben a robbanás jelentéktelennek volt feltüntetve, az utazás folytatását határoztak el.

Azon a helyen, a hol a robbanás történt, a vonat lassabban haladt, s midőn a vonat a veszedelem pontjára érkezett, gróf Thun figyelmeztette Ő Felségét.

Baj, hála legyen az égnek, nem történt. A király reichenbergi tartózkodása zavartalanul, programmszerűleg folyt le. Ő Felsége reichenbergi tartózkodása egész ideje alatt előkelően ignorálta a gaz csinyt, s jókedvű volt.

A király ezidőszert utban van Bécs felé.

HIREK.

Széchenyi ünnepélyt rendez e hó 18-án délelőtt 11 órakor a vármegyeház nagytermében a helybeli magyar nyelvterjesztő és közművelődési egyesület. Az ünnepi beszédet ez alkalommal dr. Kis Sándor, főgymn. tanár adja elő.

A helybeli reform. templomban, hol a mult vasárnap Szalay lelkész által Széchenyi István emlékezete méltattatott, az előtt pedig feledhetlen főispánunkról tartott gyászbeszéd, a mai vasárnap délelőtti 10 órakor az aradi vértanúk emlékéért lesz gyászszentmiszelet.

Esküvő. Fényes esküvő folyt le mult héten Szegeden, mely alkalommal vezette oltárhoz Eisenstädter Jenny kisasszonyt buziási Eisenstädter Ferdinánd ottani cégéfnök bájos leányát Hecht Adolf nagykereskedő. Az országszerte kiterjedt családból nagyszámu rokonság és számos tisztelő volt jelen az esküvőnél.

A helybell főgymn. magyar nyelv- és irodalmi önképzőkör, f. évi szeptember 27-én mint minden évben, úgy ezen évben is megtartotta szokásos alakuló gyűlését. A gyűlést főtiszt. Balácsi József igazgató ur nyitotta meg lelkes beszéddel, a kör vezetését átadta dr. Kis Sándor magyar nyelv és irodalmi tanárnak, ki azt azonnal át is vette. A tiszti karvezető tanár ur indítványára következőleg alakult meg. Ifj. elnök Babitzky Lajos, főjegyző Podvinetz Izidor VIII., főjegyző társ Sántha Ernő, szerkesztő Muth Gáspár VII. osztálybeli tanulók.

A nagybecskereki közs. főgymn. kebelében alakult „Deáksegélyző Egyesület“ alakuló gyűlést f. hó 30-án tartotta meg. Főtisztelendő Balácsi József, főgymn. igazgató lelkes beszéddel üdvözölte a nagy számban összegyűlt tagokat, mire a választás megkezdődött és következőképen ejtetett meg. Elnökké választott: Geisz Antal VIII. oszt. tanuló, főjegyzővé Kupuszárovs Jenő VII. oszt. tanuló, főkönyvtárossá Marek László VIII. oszt. tanuló, titkárrá Muth Gáspár VII. oszt. tanuló, pénztárossá Vitolics Zsiván VIII. oszt. tanuló, ellenőrré Sántha Ernő VII. oszt. tanuló, alkönyvtárossá Krausz István VII. oszt. tanuló, I-ső aljegyzővé Bleier Gábor VI. oszt. tanuló, II-ik aljegyzővé Schöpfer Károly V. oszt. tanuló, választmányi tagokká Babitzky Lajos, Ignatovits Iván, Klein Sándor, Mayer Aurel VIII. oszt. tanulók, Polovics Mihály, Szlucha Imre, Telfel Ferencz VII. oszt. tanulók, Bakalovich Plató, Billitz Albert, Kodár Jenő, Kugler Hugó, Papp Lajos VI. oszt. tanulók, Alexich Milán, Lászlóffy Ferencz, Trifunátz Dániel V. oszt. tanulók. Miután az első választmányi gyűlés napja kitűzetett, a gyűlés föloszlott. Kelt Nagy Becskereken, 1891. évi szeptember 30-án. Geisz Antal, egyleti elnök; Kupuszárovs Jenő, egyl. főjegyző.

Képviselői beszámoló. Torontál-Vásárhelyről közöljük alábbi tudósítást: „Örömnappja volt f. hó 26-án Lajosfalva, Antalfalva és Tor-Vásárhelynek, a mennyiben szeretett országgyűlési képviselőnk Daniel Ernő ur kerületének fennevezett községeiben beszámolóját tartotta. F. hó 26-án szombaton délutáni 1 óra tájban a képviselő ur Hegedüs Miklós járásunk főszolgabírója kíséretében Lajosfalva községéhez érkezett, hol a piac téren százakra menő halgatóság előtt beszámolóját tartotta, majd ennek bevégezte után a lajosfalvai ágost. hitv. lelkész vendégszerető házában ebéd volt. De alig ültek az ebédhez, midőn Tor-Vásárhely község küldöttsége, Ambrózy Sándor tor-vásárhelyi gyógyszerész és takarékpénztári elnök vezetése alatt, megérkezett s szeretett követünket községünkbe meghívta. Ambrózy rövid üdvözlő és meghívó beszéde után a képviselő ur legszívélyesebben fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy amugy is szándéka volt szép és virágzó községünket meglátogatni. Délután 4 órakor taraczkölvések jelezték szeretett képviselőnknek Tor-Vásárhelyre való érkezését, a hol a község háza előtt gyülekezett nagyszámba választóközönség előtt, — Sepsei községi jegyző üdvözlő beszéde után — beszámolóját tartotta, biztosítván a választó közönséget arról is, miszerint biztos kilátás van arra, hogy a nagybecskerek — pancsovai vasut mielőbb ki fog építtetni, annál is inkább, minthogy a konkurrens szab. osztr. vasutársaság magyarországi vonalait az állam kezébe átmentek. A képviselő ur eme nyilatkozata szünni nem akaró éljenzéssel fogadtatott. Sikerült beszédjét a valuta és pénzügyi viszonyaink rendezésének fejtegetésével bevégező, több látogatást tett, azután pedig a Rákóczy induló hangjai által kísérvé, tőlünk — a viszontlátásig búcsút véve, — a közel Antalfalvára sietett, a hol szinte nagy ovációkban részesült. — Tiszteletére ott este fényes bankett volt, a melyen részt vett az egész járás intelligenciája. A képviselő ur Hegedüs Miklós járásunk főbírájának vendégszerető házában szállt meg és másnap reggel Pancsovára utazott. Papházy Mihály.

Csemegi proklamációja. A budapesti 48-as kiállítás okiratai két kuriai tanácselnökről beszélnek, kik 1849-ben a magyar köztársasági párthoz tartoztak. Most pedig egy proklamációt küldtek be, a kiállításra, melyet egy harmadik kuriai tanácselnök, Csemegi Károly bocsátott ki 1848-ban, mint torontálmegyei aljegyző s a torontáli önkéntesek parancsnoka. Ime a híres kodifikátor harczra hívó szövege: Felhívás a torontálmegyei menekültekhez! Hozzátok, kik ismeritek az ellenség böszült kegyetlenségét, kik vagyonaikat, nyugalmaikat, családi tűzhelyeiket elhagyni kénytelenítve földönfutókka letettek, kik ismeritek a vést, tántoríthatatlan torontáli magyarok! Hozzátok szövege földjeim! Erő, rendületlen harczosok szükségesek a honnak, — hogy a magyar azon földről, mely ezredéven át az övé volt, ki ne irtassék. — Titeket ismer az ellen, ti részesei valátok gyakori győzelmes csatáinknak. — Seregjeltek össze egy lelkes, egy bátor csapatban, — vigyék a magyar böszülő fegyverét, mint Isten sujtó menyköveit végig az ellenség haramia fészkein! Harczoljatok még egyszer azért, mi istentől sajátotokká adott: hazátokért! vagyontokért! családotokért! és léteitekért! Csak akarnotok kell, s az áruló vad nép széttuzatva, megsemmisítve kolduland kegyelmeitekért! Batthyányi Kázmér gróf teljhatalmu országos biztos ur által én vagyok megbízva egy torontáli csapat összeállításával. Jertek azon zászló alá, melyen a jelszó leendő: „Harczolni addig, míg Magyarhon szabad, s Bánság ismét a magyaré leendő“. Elemletekről gondoskodik a haza, melynek mindenkor hönfiai és bátor védői voltatok! Minden feltételek megtudhatók... létező irodában, hol a beiratás és felavatás azonnal megtörténik. Kelt Szegeden, 1849. ik márczius 4-én. Csemegi Károly s. k. Torontálmegye aljegyzője és a torontáli csapat parancsnoka.

Merénylet egy képviselő ellen. Tegnap az esti órákban városzerte hirtelen terjedt annak, hogy a mokri vasuti állomáson megyénk egy ismert nevű országgyűlési képviselője ellen merényletet intéztek. A hírek szerint egy K. nevű ur bottal támadt rá, s mielőtt még a meglepett képviselő védekezhetett volna, több izben ráütött. A botrányos híresztelésnek nem adunk mindenben hitelt, s hisszük, hogy a megsértett országgyűlési képviselő saját reputációjára érdekében intézkedni fog, hogy a szájról szájra járó hír mielőbb valótlannak és alaptalannak nyilváníttassék.

Lövészet. Folyó évi szeptember hó 27-én a nagybecskereki lövész-egylet által tartott céllovészet eredménye. 10 lövéssel 8 körs táblába 200 lépésről a) legtöbb egységért: 1-ső díjat nyert Nack Gyula 57 egységgel, 2-ik díjat nyert Kókics A. F. 46 egységgel, 3-ik díjat nyert Amend Rudolf 29 egységgel; b) legszebb mély lövést: 1-ső díjat nyert Keresztes Aladár 235 részszel, 2-ik díjat nyert Lichovnik János 291 részszel, 3-ik díjat nyert Broschkó Ede 404 részszel. Legközelebbi lövészet 1891. évi október hó 4-én. Díjat adományozó a nagybecskereki lövész egylet. Keresztes Aladár ur ez alkalommal elért 50 egységgel mesterlövészsé lett. (Vivat!)

Köszönet nyilvánítás. Boldogult főispánunk Hertelendy József ur ő méltóságának elhunytá alkalmából az itthelyt létesítendő városi árvaház belső berendezéséhez szükséges költségre következő urak u. m. Mencer Lipót 20 frtot, Nedits János 2 frtot, dr. Klein Mór 2 frtot, Schwarcz Mihály 10 frtot, Weisz Izidor 5 frtot, dr. Grandjean József 5 frtot, Weisz Manó 5 frtot vagyis összesen 49 frtot adományoztak, továbbá a nagybecskereki és bocsári szegények között leendő kiosztás céljából a magyar országos vörös keresztgyelet torontálmegyei választ-

mánya 30 frtot, Várady Mihály kir. tanácsos és Steinitzer Géza urak 20—20 frtot összesen 70 frtot adományoztak, mely adománynak fele része vagyis 35 frt ide küldetett be. — Midőn eme kegyes adományok átvétele ezen uton nyugtattatik, fogadják a nemes adományozók hálás köszönetem nyilvánítását azon értesítéssel, hogy a jelzett összegek rendeltetési helyükre illetve céljaikra fordítottak. Nagy Becskereken, 1891. évi október hó 2-án. Krsztics, polgármester.

Meghízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitzpor“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 forint. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész s. es. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérésre az ő gyári jelvényével és aláírásával. 5

GAZDASÁG.

A temesvári kiállításon

megyénk kiállítói közül alábbiak nyertek kitüntetések:

Mezőgazdaság csoportjában.

Disz-okmány: Gróf Csekonits Endre, Zombolya.

Állami ezüst-érem: Gróf Karácsonyi Jenő, Bánlak. Gróf Nákó Kálmán, Nagy-Szent-Miklós. Pap Simon, Elemér.

Állami bronz-érem: Róbert pármái herczeg szent-huberti uradalma. Báro Nikoltis Feodor, Rudna. Horváth Kécsa község gyűjteményes kiállítása. San Marco herczegnő, n. komlósi uradalma. Martin Albert, Lajosfalva. Béba-vaikányi uradalom. Hosztinszky Károly, Horváth Kécsa.

Kiállítási ezüst-érem: Báro Liptay Frigyes, Lovrin. Zombori Rónay János örökösei, Kis Zombor. M. K. földműves iskola, Nagy Szent-Miklós.

Kiállítási bronz-érem: Gróf Pejachevich örököse, tordai uradalma. Hollandi gazdasági és telepítési társulat, Zichyfalva. Bajzáth Gusztáv, Pécsak. Kis-oroszi uradalom.

Elismerő-okmány: Torontálmegyei gazdasági egyesület.

Közreműködési okmány: Baar József, Zombolya. Schwarcze Eberhard, Nagy Szent-Miklós. Bartók Géza, Nagy-Kikinda.

Kertészet, gyümölcsenyésztés, szőlőmivélés.

Kiállítási arany-érem: San Marcó herczegnő, Nagy-Komlós.

Kiállítási ezüst-érem: Gazdasági egyesület, Pancsova.

Elismerő-okmány: Gróf Nákó Kálmán, Nagy-Szent-Miklós.

Agyag- és üveg-ipar.

Kiállítási ezüst-érem: Bachmann Antal, téglagyáros Pancsova. Pavlicsek József, N.-Kikindán. Bohn-féle téglagyárak, Szt.-Hubert.

Vegyészet.

Állami ezüst-érem: Brettner Ernő, Nagy Kikinda.

Állami bronz-érem: Neuhold János, Zombolya.

Elismerő-okmány: Anasztaszjevics Pál, Pancsova. Hübner Antal, Zombolya.

Sokszorosítóipar és könyvkötészet.

Kiállítási bronzérem: Wittig-schiager Károly Pancsova.

Fényképész, könyvnyomda és címfestőipar.

Kiállítási aranyérem: Oroszi Lajos Nagy-Becskerek.

Kiállítási ezüst érem: Mayerhofer Antal Pancsova.

Arany-, ezüst- és ékszer-árak.

Kiállítási bronzérem: Zander János Pancsova, Wallmann Ferencz Perjámos.

Női kézimunka és honi háziipar.

Diszokmány: A „Miasszonyunkról“ nevezett szegény iskolanővérek.

Kiállítási arany érem: Bayer Alajosné szül. Telbisz Karolina Nagy-Kikinda, Istvánffy Istvánné szül. Kárpessy Vilma T.-Beese, Kovalszky Sarolta Elemér.

Kiállítási ezüst érem: Nagy Kikindai szerb női egyesület. Állami felső leányiskola Pancsova.

Kiállítási bronzérem: Karaiman Amora Módos.

Elismerő oklevél: Horváth-Kécsa község előjárósága. Özv. Janovich Ilona Pancsova, „Miasszonyunkról“ nevezett iskolanővérek intézete, Perjámos „Miasszonyunkról“ nevezett iskolanővérek intézete N. Becskerek, Spitzer Riza Nagy-Becskerek, Weber Emilia Istvánföld, Borbála Antal Zsombolya, Bures Róza Zsombolya, Hettyey Ilona Zsombolya, Huy Paulina Zsombolya, Eisenhoffer Irma Zsombolya, Hoch Cécilia Zsombolya, Roth Anna Zsombolya, Ruttkay Honor Zsombolya, Weber Teréz Zsombolya, Várnay Sarolta Zsombolya.

Iparoktatás és szakiskolák.

Kiállítási bronz érem: Iparos tanonciskola Nagy-Becskerek, Ipartestület Pancsova, Kolb Vilmos tanító Nagy-Kikinda.

Gép- és szerszámipar.

Állami bronzérem: Fiel Péter Párdány.

Kiállítási ezüst érem: Heintz Ferencz Perjámos.

Kiállítási bronzérem: Bittenbinder Péter Perjámos.

Elismerő oklevél: Straki Ferencz Zsombolya, Ficker Ignác N.-Ósz. Galik Konrád Franzfeld, Virág János M.-Szt.-Márton, Galó Péter Billéd.

Jármű-készítés.

Kiállítási ezüstérem: Grob János, Fanz István és Laux Máttyás Nagy Becskerek, Fanz István és Wälder János Nagy Becskerek, Hilger Jakob Zsombolya.

Kiállítási bronzérem: Roth István N.-Kikinda.

Elismerő oklevél: Szüszner Alajos Nagy Becskerek, Tumo Lajos N. Becskerek, Straky Ferencz Zsombolya, Amberg János Pancsova, Mager István Gyertyámos.

KÜLÖNFÉLÉK.

Gróf Széchenyi István születésének századik évfordulója alkalmából a Gonda Béla által szerkesztett Gazdasági Mérnök című közérdekű gazdasági és műszaki hetilap

közli Széchenyi kitünően sikerült arcképét s gazdasági irányu működésének érdekes ismertetését. Ezenkívül e számban is egész sora van a közérdekű gazdasági és műszaki cikkeknek, melyek e lapot 14 évi fennállása alatt hazánk gazdasági fejlődésének nem jelentéktelen tényezőjévé említik.

Selymet mosni legjobban lehet burgonyaviz-zel, melyet úgy tisztítunk, hogy a nyers burgonyát először megreszeljük s azután kiperesljük. Ebben a vízben mosva a selyem, nemcsak hogy megtisztul, de színét se veszti el, sőt ellenkezőleg sajátos meggyerő fényt kölcsönöz neki. Szappant ilyenkor használni nem szabad.

Kimutatás

„Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ 1891. évi szeptember havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
állása augusztus végével	585036 56
betétek szeptember hóban	54418 19
összesen	639454 75
vissza fizetések szeptember hóban	65656 43
állása szeptember végével	573798 32

Folyó számlai betétek	
állása augusztus hó végével	18334 15
betétek szeptember hóban	25000 —
összesen	43334 15
vissza fizetések szeptember hóban	6880 20
állása szeptember hó végével	36453 65

Leszámitolási üzlet	
a tárcza állása augusztus végével	679226 07
leszámitoltatott szeptember hóban	270215 22
összesen	949441 29
visszaleszámitoltatott és visszafizettetett szeptember hóban	263911 81
a tárcza állása szeptember végével	685529 48

Előlegek értékpapírokra	
állása augusztus végével	8278 —
kiadások szeptember hóban	135 —
összesen	8413 —
vissza fizetések szeptember hóban	947 —
állása szeptember végével	7466 —

Ingatlan-kölcsönök	
állása augusztus végével	21168 14
vissza fizetések szeptember hóban	313 —
állása szeptember végével	20855 14

Pénztár-forgalom	
kézpénzgyenleg augusztus végével	6297 48
bevételek szeptember hóban	519073 02
összesen	525370 50
kiadások szeptember hóban	517321 66
kézpénzgyenleg szeptember végével	8048 84

Kimutatás

a „Nagybecskereki takarékpénztár“ 1891. évi szeptember havi forgalmáról.

Részvénytőke 100.000 frt. Tartalékalap 43.500 frt

Kamatkozó betétek	
állapot augusztus végével	391893 52
betéttett szeptember hóban	60590 46
összesen	452483 98
vissza fizettetett szeptember hóban	34051 68
állapot szeptember végével	418532 30

Folyó számlai üzlet	
állapot augusztus végével	74571 37
adott előlegek szeptember hóban	23297 05
összesen	97868 42
vissza fizetett előlegek szeptember hóban	32975 32
egyenleg szeptember végével	64893 10

Előlegek értékpapírokra	
állapot augusztus végével	11657 69
adott előlegek szeptember hóban	400 —
összesen	12057 69
vissza fizetett előlegek szeptember hóban	125 —
állapot szeptember végével	11932 69

Váltó-számla	
állapot augusztus végével	347917 68
leszámitoltatott szeptember hóban	170389 15
összesen	518307 03
beváltatott és visszaleszámitolt. szeptemberben	132674 33
a tárcza állása szeptember végével	385632 70

Pénztár-forgalom	
pénzkészlet augusztus végével	5911 59
bevételek szeptember hóban	534565 65
összesen	450477 24
kiadás szeptember hóban	53990 21
egyenleg szeptember végével	576 03

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

12. sz. főgymn. biz. ü. 1891. (373—2.1)

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki városi főgymnasiumnál elhalálozás folytán üresedésre jött természetrajzi és földrajzi rendes tanszéknek választás utján való azonnali betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomással évi 1200 frt rendes fizetés, 200 frt lakilletmény, 100 frt ötödéves pótlék és nyugdíjigényvel van egybeköve.

Pályázni kívánók kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket melyekben életkoruk, állapotuk, katonai kötelezettségtől való netáni mentességük, tanulmányaik, tanári képesített minőségük és eddigi netáni szolgálataik okmányilag igazolandók f. évi október hó 20-ik napjáig Nagybecskerek város polgármesteri hivatalához ezimezve tartoznak benyújtani.

Nagybecskerek, 1891 szeptember 24-én.

Krsztics János,

polgármester,
mint a főgymn. biz. elnöke.

6106. sz. kig. 1891.

(374—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye kebeleztet Torontál Szécsány, Szerbbóka és Horvátbóka községekből álló, és elhalálozás folytán üresedésre jött tor.-szécsányi körorvosi állomásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás o. é. 900 forint és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak, továbbá hetenként egy-egy ingyen fuvar Tor.-Szécsányról Bókára és vissza.

A választás határidejéül f. évi október hó 29-ének d. e. 10 órája a Tor.-Szécsányi községi irodába kitűzetik, és az 1876. évi XIV. törv. cz. 143. illetve 1883. évi I. törv. cikk 9. §-a szerint képesített azon orvos urak, a kik ezen állomást elnyerni óhajtják, felhivatnak egyuttal arra nézve, hogy képzettségüket, honosságukat, ugy eddigi alkalmaztatásukat is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket legkésőbb a választást megelőző napig a módosi főszolgabírói hivatalhoz betérjessék.

Módoson, 1891. évi szeptember 28-án.

Lebánovich István, főszolgabíró.

562. sz. b. v. k. 1891.

(375—1.1)

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. jbiróságnak 1891. évi 4329. szám alatt kelt végzése folytán Kecz Miklós s társai részére, Szubu Andrei és Juon nagytoráki lakosoknál 325 frt és jár. iránti biztosítási végrehajtás utján 1891. évi május 12-én lefoglalt 395 frtra becsült lovak, kocsik, tehének, juhok s gazdasági felszerelvényekből álló ingóknak alperesek lakásán N.-Torákon birói árverésen kézpénz fizetése mellett leendő eladatása 1891. évi október 13-ik napjának délelőtti 10 órára tüzetett ki, a 7341. 1891. sz. végzés alapján.

Egyuttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelesét megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségök bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követeles összege ugyanott kiténtetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségöket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölölésére fognak utasíttatni.

Nagy-Becskerek, 1891 szept. 15-én. —
Kiss István, kir. bir. végrehajtó.

96. kgy. sz. 12600. t.-sz. (370-1.1)

Pályázati hirdetmény.

Pancsova th. városánál részint kinevezés, részint választás utján betöltendő következő állásokra ezennel pályázat hirdettetik, ugyanint:

1. egy polgármesteri állás, 2000 frt évi fizetés, 400 frt lakpénz;
2. egy főjegyző, egyszersmind árvaszéki elnöki állás, 1400 frt évi fizetés, 300 frt lakpénz;
3. egy rendőrkapitányi állás, 1200 frt évi fizetés, 240 frt lakpénz és 200 frt működési pótlék;
4. egy tanácsnok, egyszersmind árvaszéki előadói állás, 1200 frt évi fizetés, 240 frt lakpénz;
5. két tanácsnoki állás, 1000 frt évi fizetés, 240 frt lakpénz;
6. egy tiszti ügyészi állás, kinek a magángyakorlat is megengedett, 800 frt évi fizetés;
7. egy aljegyzői állás, 800 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz;
8. egy főmérnöki állás, 1000 frt évi fizetés, 240 frt lakpénz;
9. egy főszámvevői állás, 1000 frt évi fizetés, 240 frt lakpénz;
10. egy pénztárnoki állás, 1000 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz;
11. egy gyámpénztárnoki állás, 800 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz;
12. egy alszámvevői állás, 700 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz;
13. egy rendőrkapitányi állás, 800 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz és 120 frt működési pótlék;
14. két kerületi orvosi állás, kiknek a magángyakorlat megengedett és a városi szabályrendeletben megállapított díjak járnak, 500 frt évi fizetés;
15. egy ellenőri állás, 800 frt évi fizetés, 200 frt lakpénz;
16. egy I. oszt. számtisztai állás, 700 frt évi fizetés, 140 frt lakpénz;
17. egy városgazdai állás, 600 frt évi fizetés, 120 frt lakpénz;
18. két szülésznői állás, 200 frt évi fizetés;
19. egy kertészi állás, 360 frt évi fizetés, természetb. lakás.

A vár. jövedéki hivatalnál ideiglenes minőségben:

20. egy pénztárnoki állás, 900 frt évi fizetés;
21. egy ellenőri állás, 700 frt évi fizetés;
22. egy jövedéki hiv. tiszti állás 600 frt évi fizetés;
23. egy szemlélni állás, 600 frt évi fizetés;
24. hét felvigyázói állás, 420 frt évi fizetés;
25. egy hivatali szolgálai állás, 240 frt évi fizetés.

Az 1883. évi I. t.-cz. értelmében felszerelendő pályázati kérvények f. évi október hó 31-ig, még pedig az 1-23. szám alatt megnevezett állásokra nézve Nicolics Sándor főispán urhoz Verseczre címezve, a 24. és 25. f. sz. a megjelölt állásokra pedig Pancsova th. város polgármesterénél benyújtandók.

Pancsova, 1891 szeptember 23-án.

Péter Pál,
polgármester.

186. sz. b. v. 1891. (371-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a török-becei tekintetes kir. járásbíróság 836. polg. 1891. számú végzése által a török-kanizsai takarékpénztár mint végrehajtató javára, Blázsini Száva és társai araci lakosok ellen 400 frt tőke, ennek 1890. évi szeptember hó 14-ik napjától számítható 6 százalékos kamatai s eddig összesen 53 frt 64 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólal lefoglalt és 300 frtra becsült 6 db

ló, 3 kocsis és 6 lóra való szerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1760. polg. 1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Aracson a község házában leendő eszközzésére 1891. évi október hó 9-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az

érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Török-Becse, 1891. évi szeptember 9-én
Rankovits István, kir. bir. v. hajtó.

Készpénzért!

Légszesz-coaks

duplán megrostálva, pormentes 100 klgr. 2 ft. 30 kr.

Szalonszén

a Karolina gödörből 100 klgr. 2 frt.

Darabszén

Salgó-tarjáni 100 klgr. 1 ft 50 kr.

kapható

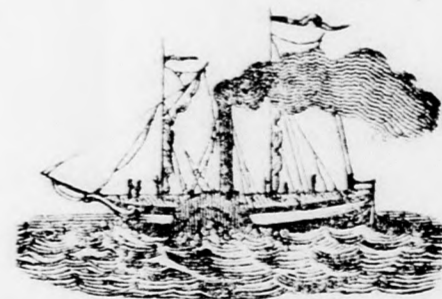
Daun Gyulánál

Nagy-Becskereken.

(357-4.3)

Wechsler és Darvas

szállítók és bizományosok

N.-Becskereken.

Van szerencsénk tudatni, hogy az eddig Wechsler Samu czim alatt vezetett szállítási és bizományi üzletet vétel utján magunkhoz váltottuk, melyet az eddiginél nagyobb terjedelemben **WECHSLER és DARVAS szállítók és bizományosok** váltótörvényszékileg bejegyzett cég alatt vezetünk tovább. — Amellett hogy nagy súlyt fogunk fektetni a vízhez és a vasúthoz szállítandó árukra és a vidéki fuvarozásra,

ezenkívül egy butorszállítási osztályt szerveztünk, mely a főváros ez irányu vállalataihoz hasonlóan e célra szükséges és **alkalmas ruganyos teljesen fődött butorkocsik** (358-3.2) felett rendelkezünk, úgy hogy a butorok az idő viszontagságai ellenében teljesen meg vannak védve.

Wechsler és Darvas,

szállítók és bizományosok.

5050. sz. k. ü. 1891.

(355 - 3.3)

Árlejtési hirdetmény.

A n.-becskereki kir. ügyészség felügyelete alatti központi és a hatósága területén levő módosi és török-becsei kir. járásbírósi fogházakban tartóztatott foglyok és rabok rendes élelmezésének, valamint betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltató étadagok és élelmiszereknek a jövő 1892. évi január hó 1-től terjedő 1 évre — esetleg kivételesen 3 évre leendő együttes biztosítása iránt a n.-becskereki kir. ügyészség hivatalos helyiségében f. é. október hó 15-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítenek, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott s az alábbi kellékeknek megfelelőleg kialakított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig az alulírt kir. ügyészségnél nyújtandók be.

Később érkező ajánlatok, valamint az árlejtés befejezte után tett utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő: 1. a rendes étadagra nézve 56 dgr. kenyérral együtt; 2. a bőjti (112 dgr. kenyér) étadagra nézve, végül 3. a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve: mely utóbbi ajánlatnál a számvevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalék leengedés mennyisége tüntetendő ki.

A bánatpénz összege 500 frtban állapítatik meg, mely készpénzben vagy szabályszerint biztosítékul elfogadható értékpapírokban az ajánlathoz melléklendő, a szóbeli árlejtésben részt venni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, kiemeltvén, hogy még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja.

A kir. ügyészség által nem ösmert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlathoz melléklendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A piaci árak alapján számvevőileg megállapított kikiáltási ár:

a rendes étadag és 56 dgr. kenyérré nézve kr. 13:90;

a bőjti (112 dgr. kenyér) adagra nézve kr. 4:48 — a beteg étadagok kikiáltási áraitól valamint a részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában a hivatalos órák alatt értesülés szerezhető s az árlejtési feltételek ösmerte, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítendő.

N.-Becskerek, 1891 szeptember 15-én.

Piukovich, kir. ügyész.

4478. sz. kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye Bánlak járásában Istvánvölgy, Szécsánfalva, Ó-Lécz, Ujfalu és Kanak községekből álló körorvosi állomás leköszönés folytán üresedésbe jött, ezennel arra pályázat nyittatik.

Pályázni szándékozók felhivatnak miszerint kellőleg felszerelt pályázati kérvényüket alólírt főszolgabíróhoz f. évi október hó 25-ig annyival is inkább adják be, mert később érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi október hó 26-án d. e. 10 órakor fog Istvánvölgy községházánál mint az orvosi kör székhelyén megtartani.

Javadalmazás: Évi fizetés 500 frt; látogatási díj: nappali 40 kr.; éjjeli 80 kr. (368 - 3.2)

Kelt Bánlakon 1891. évi szeptember hó 22-én.

Botka Béla, főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírt intézet részéről ezennel közhírré tétetik, hogy mindazon **zálogtárgyak**, melyek az 1881. évi XIV. t. czikk 15-ik § a értelmében lejárta,

folyó évi október hó 6-án, délelőtti 9 órakor

az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek, s hogy ezen zálogtárgyak prolongálására vagy kiváltására f. évi október hó 5-ig, délelőtti 12 óráig eszközölhető.

Nagybecskerek, 1891 szeptember 12-én.

(363 - 2 2)

Első nagybecskereki zálogintézet.

SCHLICK-féle vasöntőde és gepgyár részvénytársaság **BUDAPESTEN.**

Gyár és irodák:

VI. külső Váci-ut 1696-99.

(100-24.24)

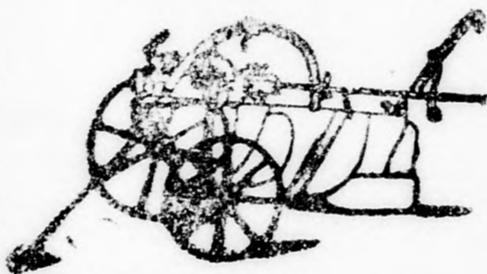
Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

gőz- és járganycséplő - ksz ületeit

és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. mélyítő-ekéit. eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit. — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

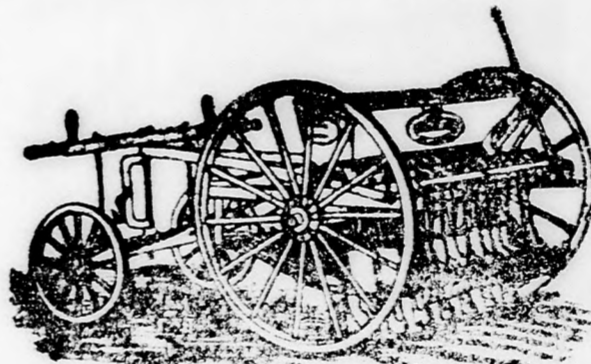
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darálógépek erőhajtásra, órlómalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszalógépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Első nbecskereki temetkezési intézet**Bencze Antal**

Hunyady-(fő-)utca.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy temetkezési intézetemet a kor igényeinek megfelelőleg teljesen ujjonnan rendeztem be. — Különösen kiemelendő a

dísz-halottas-kocsi

12 emberrel, portás, egyenruházott kísérek stb. (277-6.6)

A legfinomabb kiterítőtárgyak, a melyek egészben vagy részben rendelkezésre állanak a legolcsóbb áron. — Előforduló halálesetknél a temetések rendezését elvállalom a legmegtányosabb feltételek mellett; ezekre 6 osztályt állítottam fel és pedig: **Dísz-osztály 407 forint, II. osztály 169 forint, IV. osztály 64 forint, I. osztály 278 forint, III. osztály 109 forint, V. osztály 35 forint.**

A környéken bármily távolságban előforduló halálesetknél is készséggel átengedhetem halottas-kocsimat és a hozzátartozókat olcsó áron.

1613. sz. házk. 1891. (369-1.1)

Idézés.

Joszimov Iszák, Mária és Péra ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok az 1885: XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhívának, hogy a Joszimov-féle oppovai házközösség megszüntetése és vagyonfelosztása ügyben Oppova községéhez 1891. évi október hó 20. napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Nikolics Lyuba oppovai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőikre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1891. évi szeptember hó 20.
Groszoreán János, hk. tb. főszolgabíró.

4905. sz. 1891. (362-2.2)

Árverési hirdetmény.

A pancsovai m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló s a nagybecskereki határban fekvő Szlatina nevű kincstári legelőből a IV-ik számú bérllet 570³⁶⁸ holdnak 2884 frt és az V-ik számú bérlletből 369²⁸ holdnak 2400 frt kikiáltási ár, mint évi haszonbér mellett 1891. évi november hó 1-től 1894. évi október hó 31-ig terjedő bértartamra leendő bérbeadása czéljából **Nagybecskereken a magy. kir. kincst. urad. ispánságnál f. évi október hó 5-én d. e. 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel, 10 százalék bánatpénzzel és a bértárgynak a borítékban való jelzésével ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverelő bizottság elnökének adandók át. Ily írásbeli ajánlatokban kijelentendő, hogy aján-

lattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti. A részletes feltételek a nagybecskereki m. kir. kincstári ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pancsova, 1891 szeptember 20.
M. kir. jószágigazgatóság.
(Utánnymat nem díjaztatik.)

Fontos. hölgyeknek!

Pauer és Nagy, az „Angol királynő”-hoz czimzett női divat-czég, Budapest, Hatvani-utca 15. sz. az Ujvilág-utczával szem-

ben. A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozzák, hogy raktárak az őszi idényre londoni, párizsi és berlini női öltözökből eredeti minták, nemkülönben különlegességeik valódi francia és angol ruha-telmékből már teljesen felszerelt, az üzlethelyiség és műterem nagyobbítása által azon kellemes helyzetben vannak, hogy a legkényesebb igényeknek is teljesen megfeleljenek és tisztelettel kérik a hölgyvilág szives látogatását. — Vidéki megrendelések pontosan és kiváló figyelemmel eszközöltetnek. Divatkelme minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. (364-3.2)

Tavaszi gyógyítás
Nyári gyógyítás
Őszi gyógyítás
Téli gyógyítás.
Legjobb bedörzsölő szer
köszvény és minden meghűlési betegségek ellen.

MOLL SEIDLITZ POR
Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.
Gyors gyógyhatás makaes gyomor- és altesbajok, gyomorgörös, gyomortégs, nyálk, szákrékedés, májajok, vértelenség, oranyér és a legkülönfélébb női betegségek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetnek. (8-48.37)
Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.
Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomorot jóvá és főt könnyűvé teszik.
Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnenschlagban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ
Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.
Bedörzsölésül sikeres használat közhány, csiz, sehnél, duganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen roszulát, hányás, kolika és hasmenés. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerárjaiban és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetnek.
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.
Küldjök nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
Mély tisztelettel Horuf, lelkész Micholupban.
Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT”
gyógyforrásról
„MAGYAR SELTERS”

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészének szerencsés összetétele kevés szabad szénasav, de gazdag, félig kötött szénasav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak Radein, Vichy stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad-szénasav tartalmánál fogva s azért véresek lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénasav-dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak minál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénasav tartamánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a selters-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légsz. és hörbetegekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával közösen természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizekhez illő hurutját szintgy. o-zlatja.

Ez közzé Európá legelső s leglátogatottabb tudóstegek kímálatlan gyógyforrása:

GÖRBERSDORF
a „Margit”-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „Margit”-forrás gyógyviz” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivataly érzem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legstürgösebben ajánlani.
Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. Rämpler Tódor.

Dr. Kéthly Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmánál jó eredménnyel kisebb szénasav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légsz., emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek bántalmánál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a selters-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlató a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

„Margit”-forrás gyógyviz” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivataly érzem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legstürgösebben ajánlani.
Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. Rämpler Tódor.

MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos fűraktár
Édeskuty L.
cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, Budapest, Erzsébet-ter 8. sz.
Ugyisfőten kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Dr. Kussing János
az összes gyógytudományok tudora.
lakik: Mellenrozei ut 408. szám
(Elmer-féle vendéglő mellett.)
rendel d. e. 8-10-ig, d. u. 3-5 óráig.
(367-3.2)

MARIACZELLI
gyomorcsépepek
létsz. FERDY C. edényjához czimzett gyógyszerárban kereskedő, fővárosi, Ellmért küldés, gyomortégs, és emésztő hányás, gyögsz. emészt. és zavarok esetébe. Csak a melkény védjegyvel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg készítmény 70 kr. Az alk. részek nyílvánosságra vannak hozva. Csak a selters- és giesshübli vizek kaphatók.